

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 273/2015-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Szárszoi, s. r. o., Štefánikova 8, Michalovce, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Szárszoi, pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 12 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 So 79/2013 z 25. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 12 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 So 79/2013 z 25. júna 2014.

Ako zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, sťažovateľ namieta, že najvyšší súd tým, že označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Sd 6/2013-19 z 2. apríla 2013, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) č. 460 113 7280 zo 6. decembra 2012, bez zákonného dôvodu zasiahol do jeho základného práva na slobodu a rovnosť v dôstojnosti a právach (čl. 12 ústavy) a tiež základného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe (čl. 39 ústavy).

K okolnostiam tvrdeného porušenia uvedených základných práv sťažovateľ uviedol: *„V roku 2004 som požiadal o predčasný starobný dôchodok, pričom až neskôr som sa dozvedel, že výpočet tohto dôchodku bol urobený z rozhodujúceho obdobia posledných 10 rokov a dôchodok bol znížený o 25 %. V roku 2005 bola schválená zmena, v dôsledku ktorej sa výpočet dôchodku robil z rozhodujúceho obdobia 20 rokov. Toto pokladám za diskrimináciu oproti ostatným dôchodcom a žiadam, aby dôchodok bol prepočítaný z posledných minimálne 20 rokov tak, ako to bolo vypočítavané ostatným dôchodcom.“* Dodal, že pri uplatnení ochrany tohto jeho základného práva využil všetky právne prostriedky, ktoré mu právne predpisy poskytujú.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo [redacted] upravené v čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky postupom Sociálnej poisťovne a súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 So/79/2013 porušené bolo.

2. Rozhodnutie Najvyššieho súdu č. k. 9 So/79/2013 zo dňa 25. 6. 2014 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi [redacted] priznáva trovy konania/právneho zastúpenia 284,08 Eur (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov), ktoré je Najvyšší súd (iný orgán verejnej moci) povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 175/03).

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

Hoci v texte sťažnosti sťažovateľ poukazuje aj na porušenie jeho základného práva podľa čl. 39 ods. 1 ústavy označeným rozsudkom najvyššieho súdu, v petite sťažnosti navrhuje jeho zrušenie už len z dôvodu porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 12 ods. 1 ústavy.

Faktický spôsob, akým malo byť uvedené základné právo sťažovateľa porušené, podľa sťažovateľa spočíva v tom, že na základe jeho žiadosti o predčasný starobný dôchodok od 1. januára 2004 mu bol tento vyrátaný podľa právneho stavu platného a účinného v danom čase, pričom neskôr došlo k takej zmene relevantných právnych predpisov [zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“)], na základe ktorej by v prípade podania žiadosti až v roku 2005 viedla k vyššej výške predčasného starobného dôchodku (resp. starobného dôchodku, na ktorý vznikol sťažovateľovi nárok v roku 2008) sťažovateľa. Vo svojej podstate tak namieta nesúlads zákona (zákona č. 244/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov; ďalej len „zákon č. 244/2005 Z. z.“) s ústavou, ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom [čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy], na ktoré podanie však nie je kvalifikovaným subjektom [§ 18 ods. 1 písm. a) až f) zákona o ústavnom súde].

Ako z príloh sťažnosti vyplýva, sťažovateľovi bol od 1. februára 2004 priznaný predčasný starobný dôchodok. Keďže sťažovateľ 13. januára 2008 dovŕšil dôchodkový vek, v zmysle § 69 ods. 2 zákona o sociálnom poistení (v znení platnom a účinnom do 12. júna 2008), jeho predčasný starobný dôchodok sa stal starobným dôchodkom. Rozhodnutím č. 460 113 7280 zo 6. decembra 2012 Sociálna poisťovňa podľa § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2013, zvýšila od 1. januára 2013 starobný dôchodok sťažovateľa na sumu 283,90 eur mesačne.

Rozhodnutím, ktorého zákonnosť bola predmetom súdneho prieskumu v konaní pred krajským súdom a najvyšším súdom, nebolo rozhodnutie o určení výšky predčasného starobného dôchodku sťažovateľa, ale až jedno z rozhodnutí o zvýšení už starobného dôchodku. Nech by teda najvyšší súd rozhodol akýmkoľvek spôsobom, označeným rozsudkom nemohol porušiť základné právo sťažovateľa podľa čl. 12 ods. 1 ústavy, dokonca ani základné právo sťažovateľa podľa čl. 39 ods. 1 ústavy, pretože medzi rozsudkom najvyššieho súdu a základnou výškou starobného dôchodku sťažovateľa neexistuje vecná ani právna súvislosť.

Sťažovateľ neuvádza iné dôvody, pre ktoré považuje namietaný rozsudok najvyššieho súdu za ústavne nekomformný, než zmenu právneho stavu – spôsobu výpočtu sumy predčasného starobného dôchodku zákonom č. 244/2005 Z. z. účinným od 1. februára 2005.

Ústavný súd považuje za potrebné dodať, že v danom prípade najvyšší súd rozhodujúc o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Sd 6/2013-19 z 2. apríla 2013 vyslovil svoj právny názor, vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia a prihliadol tiež na osobitnú povahu veci – spor o výšku predčasného starobného dôchodku, resp. starobného dôchodku. Sociálnu poisťovňu tiež upozornil na nedostatky v jej rozhodovacej činnosti vo veci sťažovateľa, ktorá jeho žiadosť o prepočet starobného

dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 244/2005 Z. z. vybavila listom z 30. januára 2013 bez vydania rozhodnutia.

Ústavný súd musí konštatovať, že odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozsudku najvyššieho súdu je dostatočné a zrozumiteľné. Najvyšší súd dostačujúco vysvetlil, prečo na základe odvolania sťažovateľa rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne o zvýšení starobného dôchodku sťažovateľa č. 460 113 7280 zo 6. decembra 2012 potvrdil, pričom jeho závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné.

Pretože namietané rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 druhej vety zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2015